

Alzheimeri tõve diagnostika ja ravi - rakenduskava

Eesmärk	Ravijuhend ühtlustab Alzheimeri tõvega patsientide diagnoosimise ja ravi ning üldist käsitlust Eestis
Barjäärid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tervishoiutöötajate ressursi- ja infopuudus; 2. Kartus, et uute tegevuste kasutamine suurendab oskuste ja ressursside vajadust; 3. Tervishoiuteenuste ja ravimite piiratud kättesaadavus;
Peamised edukust tagavad/soodustavad tegurid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ravijuhendi kättesaadavaks tegemine – elektroonselt kui ka paberversioonis; 2. Ravijuhendi soovitude tutvustamine ja teadlikkuse tõstmine sihtrühmas; 3. Tervishoiuasutuste poolne toetus kõigil tasanditel; 4. Tervishoiuteenuste ja ravimite loetelu kaasajastamine; 5. Ravijuhendi soovitude rakendumise järjepidev hindamine ravitulemuste (audit, indikaatorid) ja patsiendikäsitluse osas (audit, küsitlused); 6. Patsientide ja nende lähedaste teadlikkuse tõus Alzheimeri tõve diagnoosimisest, ravist ja käsitlusest;
Rakendamiseks vajalikud ressursid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ravijuhendite printimine, tiraaž 2000 eksemplari; patsiendijuhendi tiraaž eesti keeles 7800 ja vene keeles 4200, patsiendijuhendi põhjal koostatud infovoldik 10000. 2. Perearstidele ja -õdedele, koduõdedele, õendushaiglate, hooldusasutuste töötajate koolitused. 3. Pereõdedele MMSE testi kasutamise koolitus, MMSE litsentsi ostmine koolituse jaoks. 4. Elanikkonnale õppematerjalide ja -videode koostamine ning levitamine haigusteadlikkuse parandamiseks ühiskonnas ja dementsuse sõbralikkuse temaatika edendamiseks vähendamaks dementsusega inimeste diskrimineerimist ja abita jätmist.

Rakenduskavaga seotud tegevused või kaalutlused		Vastutav asutus/isik	Kaasatud osapooled/isikud	Vahetähtajad, ajakava	Rakendusmeetmed
Levitamine	Ravijuhendi täis- ja lühiversioon koos lisadega ning patsiendijuhend avaldatakse veebilehel www.ravijuhend.ee .	EHK		Detsember 2017-jaanuar 2018	Ravijuhend ja patsiendijuhend on veebis kättesaadav
	Valminud ravijuhendit ja patsiendijuhendit levitatakse paberversioonis kõikidele HVA haiglatele, perearstikeskustele, koduõdedele, iseseisevale statsionaarsele õendusabile, tervishoiu õppeasutustele;			2018 I poolaasta	Ravijuhendi ja patsiendijuhendi paberväljaanne on postitatud
	Ravijuhendi viide avaldatakse Ludvig Puusepa Nimeline Neuroloogide ja	Iga töörühma ja sekretariaadi liige		Detsember 2017-jaanuar 2018	Viide on erialaorganisatsioonide kodulehtedel avaldatud

	Neurokirurgide Seltsi, Perearstide Seltsi, Eesti Õdede Liidu kodulehtedel	vastutab oma organisatsiooni eest			
Meediakajastus	Valminud ravijuhendit ja patsiendijuhendit tutvustatakse meditsiiniajakirjades (nt Eesti Arst, Perearst, Eesti Õde, Pereõde, Meditsiiniuudised, Puutepunktid)	Töörühma liikmetega tehakse eraldi kokkulepped	EHK	2018	Artiklid on meditsiiniajakirjades avaldatud
	Valminud ravijuhendit ja patsiendijuhendit tutvustatakse tervishoiuteemalistes tele- ja raadiosaadetes;	Töörühma liikmetega tehakse eraldi kokkulepped	EHK	2018	Tele- ja raadiosaadetes osaletud
Haridus ja koolitus	Erialastel konverentsidel/seltside aastakoosolekutel ravijuhendi tutvustamine	ENNS	EHK	2018	Infopäevadel, aastakoosolekutel osaletud
	Erinevate haiglate ja organisatsioonide infopäevadel osalemine	Iga töörühma liige tutvustab oma haiglas/organisatsioonis			
	Perearstidele ja -õdedele, koduõdedele, õendushaiglate, hooldusasutuste töötajate koolitused teemadel: Alzheimeri tõve diagnostika; Alzheimeri tõve mittefarmakoloogiline ja farmakoloogiline ravi; Alzheimeri tõvega haigete ja hooldajate juriidilised aspektid ravijuhendis	EHK		2018-2019	Koolitused korraldatud
	Pereõdedele koolitus: MMSE testi kasutamine				
	Osalemine TAI dementsuse arenguprogrammi projektis	MTÜ Elu dementsusega	EHK	2017-2018	Projekt läbi viidud
Elanikkonnale õppematerjalide ja -videode koostamine ning kättesaadavaks tegemine järgmistel teemadel: 1. dementsuse (esmaste) sümptomite eristamine loomulikust vananemisest; 2. tervishoiu- ja hoolekandesüsteemi poolt pakutava abi tutvustamine alates perearsti poole pöördumisest kuni puude ja abivahendite taotlemiseni; 3. juhised eneseabiks ja hoolduseks:	EHK		2018-2019	Õppematerjalid ja -videod koostatud, www.ravijuhendi.ee veebilehel kättesaadavad, elanikkonda teavitatud.	

	<p>a) mäluhäiretega toimetuleku õpetus, juhised mälu treeninguteks</p> <p>b) juhised suhtlemiseks</p> <p>c) miks ja kuidas kadumist ennetada ja mida teha, kui inimene on "kadunud"</p> <p>d) ohutuse tagamine/keskkonna kohandamine</p> <p>e) praktilised hooldamise oskused haigusega kaasnevate probleemidega</p> <p>f) psüühika- ja käitumishäiretega toimetulek</p> <p>Patsiendijuhendit ja õppevideosid tutvustavad seminarid elanikkonnale</p> <p>Patsiendijuhendi põhjal infovoldiku koostamine (ühel pool eesti keeles ja teisel pool vene keeles)</p>				<p>Elanikkonnale suunatud seminarid läbi viidud.</p> <p>Patsiendijuhendi põhjal infovoldikud koostatud ja jaotuskava alusel laiali saadetud.</p>
Jälgimine	<p>Auditi läbiviimine kaks aastat peale ravijuhendi heakskiitmist (vt lisa 1 ravijuhendi rakendumise indikaatorid)</p> <p>Auditi järelkontroll sihtvalikuga</p>	<p>EHK, ENNS</p> <p>EHK</p>		<p>2020</p> <p>2022</p>	<p>Audit läbi viidud</p> <p>Auditi järelkontroll läbi viidud</p>
Integreerimine arvutipõhisesse otsusetegemise tugisüsteemi	Ravijuhendi Lisa 1 integreerimine tervishoiuteenuste osutajate infosüsteemi	Infosüsteemide arendajad, ENNS, EPS	EHK	2018-2019	Lisa 1 tervishoiuteenuste osutajate infosüsteemi integreeritud
Muud tegevused	Algatada KT, MRT uuringu kättesaadavaks tegemine perearstidele teatud näidustuste korral	ENNS, EPS	EHK	2017-2018	Taotlus EHK-le esitatud. KT, MRT uuring perearstidele kättesaadavaks tehtud
	MMSE testi lisamine PKS	EHK	EPS	2018	MMSE test PKS lisatud
	MMSE testi kättesaadavuse tagamine üleriigiliselt, TEHIK-u kaudu kättesaadavaks tegemine	EHK, EPS, ENNS, SoM		2018-2019	MMSE testi tegemine PKS kaudu jälgitav

Töörühmas heaks kiitmise kuupäev: 31.10.2017

Lisa 1

Ravijuhendi rakendumise indikaatorid: Diagnoositud patsientide arv, MMSE test tehtud (PKS kaudu jälgitav 2019.a alates), kas diagnoositud patsientidel on KT ja/või MRT uuring teostatud aasta jooksul esmase diagnoosi käigus.